

Wystąpienie Marszałka Jarosława Stawiarskiego – sesja plenarna Komitetu Regionów, Bruksela 12.10.2020

„Panie Przewodniczący, Panie i Panowie, szanowne Koleżanki i szanowni Koledzy,

Witam serdecznie! Jestem bardzo szczęśliwy że mogę być sprawozdawcą opinii Komitetu Regionów w sprawie projektu rozporządzenia dot. Europejskiego Roku Kolei.

Wszyscy znamy przewagi ekologiczne kolei względem transportu drogowego, lotniczego i morskiego. Mimo tego w ostatnich latach to transport drogowy i lotniczy charakteryzował się wzrostem, podczas gdy kolej traciła udział w rynku, bądź pozostawała w stagnacji. Dlatego z dużym zadowoleniem przyjąłem inicjatywę Komisji Europejskiej uczynienia roku 2021 Europejskim Rokiem Kolei. Wierzę, że wspólne inicjatywy na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym przyczynią się do właściwej promocji i wzrostu zainteresowania wykorzystaniem kolei w najbliższej przyszłości.

Szanowni Państwo. Należy odnotować, że kolej okazała się najbardziej odporną i efektywną gałęzią transportu w czasie pandemii. Zarówno transport towarowy jak i pasażerski koleją funkcjonował w najbardziej krytycznych momentach Covid-19.

Również Europejski Zielony Ład wskazuje na konieczność rozwijania i inwestowania w środki transportu przyjazne środowisku. Transport kolejowy może mieć istotny wkład na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Przedłożony Państwu projekt opinii obejmuje 3 części:

1. w pierwszej podkreślona została **rola i wkład kolei na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego europejskich regionów, zrównoważonej mobilności i osiągnięcia celów klimatycznych** zdefiniowanych w strategii europejskiego zielonego ładu oraz polityce transportowej UE,
2. w drugiej wskazane są **wyzwania stojące przed europejską koleją i zalecenia Komitetu Regionów na rzecz jej promocji i rozwoju,**
3. ostatnia część opisuje **Zalecenia Komitetu Regionów w zakresie efektywnych form promocji transportu kolejowego w ramach europejskiego roku kolei 2021.**

W opinii wskazane zostały również dodatkowe elementy niezbędne dla pobudzenia i rozwoju rynku kolejowego w Unii Europejskiej. Najważniejsze postulaty zawarte w opinii to:

- zapewnienia właściwego finansowania infrastruktury kolejowej i taboru;
- dążenie do poprawy cyfryzacji i dostępności usług poprzez rozwój platform sprzedaży biletów;
- właściwe finansowanie infrastruktury regionalnej i lokalnej oraz sieci TEN-T;
- poprawa dostępności kolei dla osób z ograniczoną mobilnością;

- nowe inicjatywy takie jak nocne połączenia kolejowe, programy TIR-y na tory, promowanie transportu kombinowanego;
- rozwijanie spójnej sieci kolei dużych prędkości w taki sposób, aby uniknąć fragmentaryzacji usług;
- budowa nowej oraz modernizacja i podniesienie parametrów istniejącej infrastruktury kolejowej;
- zwrócenie uwagi na potrzeby inwestycyjne transportu kolejowego na wszystkich poziomach: europejskim, krajowym, regionalnym i miejskim;
- konieczność zabezpieczenia przez instytucje zarządzające odpowiedniego budżetu i nadania wyraźnego priorytetu inwestycyjnego kolei w państwach kohezyjnych.

Odnotowuję, że nadal istnieją duże zauważalne różnice w zakresie rozwoju i jakości infrastruktury między regionem Europy Środkowej i Wschodniej a resztą UE, dlatego wzywam do jasnej, konkretnej i zintegrowanej strategii obejmującej całą UE w celu zmniejszenia różnic w jakości i funkcjonowaniu systemów kolejowych pomiędzy państwami UE.

Zachęcam władze regionalne i krajowe do stworzenia długofalowych planów transportowych z wiodącą rolą kolei oraz wskazuję na konieczność jej promocji jako kluczowego elementu zniesienia wykluczenia komunikacyjnego regionów słabiej rozwiniętych.

W związku z tym Komitet Regionów zachęca do podejmowania działań powiązanych z celami Europejskiego Roku Kolei, takich jak:

- inicjatywy i imprezy w państwach i regionach, służące promowaniu znaczenia kolei w systemie transportowym i gospodarczym Unii Europejskiej;
- edukacja i tworzenie społecznej świadomości kolei jako kluczowego środka transportu w walce ze zmianami klimatycznymi.

Jestem przekonany, że poprzez ustanowienie 2021 roku Europejskim Rokiem Kolei oraz aktywne zaangażowanie wszystkich stron uda nam się osiągnąć istotny postęp na rzecz poprawy systemu kolejowego Unii Europejskiej.

Cieszę się z poprawek wniesionych przed sesją plenarną do projektu opinii przyjętej w wersji komisji COTER w lipcu br., których zdecydowaną większość popieram, a które świadczą, że kolej jest ważna dla wielu z nas.

Jestem głęboko przekonany, że dzięki większej roli kolei w gospodarce i w naszym codziennym życiu Unia Europejska będzie bardziej odporna, zrównoważona i spójna.

W tym miejscu chciałbym podziękować Panu Tomaszowi Lachowiczowi – mojemu ekspertowi, za bardzo cenne i merytoryczne uwagi.

Mając na uwadze powyższe serdecznie proszę Szanownych Państwa o poparcie i przyjęcie przedmiotowej opinii”.